

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 30494/2023
14.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Миле Петковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Зоран Ненковић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 213/2023 од 06.06.2023. године, у седници одржаној 14.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 213/2023 од 06.06.2023. године у делу којим је одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда (став први изреке).

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П2 16/21 од 01.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је тужени извршио насиље у породици према њој вређањем дрским, безобзирним и злонамерним понашањем, на тај начин што је тужилцу дана 25.01.2021. године око 22,00 часова против њене воље колима одвезао на ... где ју је више пута ударио, шамарао по лицу и рекао јој „да је од сутра не види у кући“, те јој је претио „да ће је убити ако о овоме каже макар једну реч било коме, а поготово ако га пријави полицији, да се не игра са њим, јер зна какав је и да има оружје“. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилце и туженом су одређене следеће мере заштите од насиља у породици: забрањен је туженом сваки вид физичког и психичког узнемиравања тужилце, односно забрањено му је да врши било које радње којима се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужилце, како непосредно, тако и преко трећих лица, путем телефона, порука, друштвених мрежа у директном или посредном контакту, у трајању од годину дана почев од дана доношења пресуде 01.02.2023. године па све док ова мера по закону буде трајала или не буде замењена другом мером, уз могућност продужења исте све док не престану разлози због којих је наведена мера заштите од насиља у породици одређена. Забрањено је туженом да се приближава тужилци на удаљености мањој од 20 метара у трајању од годину дана почев од дана доношења пресуде 01.02.2023. године па све док ова мера по закону буде трајала или не буде замењена другом мером, уз могућност продужења исте, све док не престану разлози због којих је наведена мера заштите од насиља у породици одређена.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 192.050,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 213/2023 од 06.06.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда у ставу другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуде и одбачена тужба у делу захтева којим је тужиља тражила да се утврди да је тужени извршио насиље у породици према њој вређањем дрским, безобзирним и злонамерним понашањем, на тај начин што је тужиљу дана 25.01.2021. године око 22,00 часова против њене воље колима одвезао на ..., где ју је више пута ударао, шамарао по лицу и рекао јој „да је од сутра не види у кући“, те је истој претио „да ће је убити ако о овоме каже макар једну реч било коме, а поготово ако га пријави полицији, и да се не игра са њим, јер зна какав је и да има оружје“. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена његова жалба, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правноснажну пресуду у побијаном делу применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) у вези члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005 и 6/2015), Врховни суд је нашао да ревизија туженог није основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијом се описно указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП која не може бити разлог за изјављивање ревизије, док се не указује на постојање других битних повреда поступка које би могле бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је дана 25.01.2021. године око 22,00 часова одвезао колима тужиљу на ... где ју је више пута ударио, односно шамарао по лицу и том приликом јој рекао да је од сутра не види у кући, а након тога јој је запретио да ће је убити ако о овом докаћају каже било коју реч било коме, поготову ако га пријави полицији, те да се не игра са њим јер зна какав је и да има оружје. Услед описане озбиљне претње по живот тужиља је са заједничким малолетним дететом напустила кућу у којој су до тада живели заједно и следећег дана се преселила код своје мајке. Наведени догађај није одмах пријавила полицији због страха да тужени не реализује своје претње, већ је то учинила тек након месец дана.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су заузели становиште да у конкретном случају постоји насиље у породици у смислу члана 197. ставови 1. и 2. тачке 1., 2. и 6. Породичног закона, чији су актери тужени у својству насилника и тужиља у својству жртве. По утврђеном постојању описаног акта породичног насиља које је утврђено и расправљено као претходно правно питање за

изрицање мера заштите од насиља, правилно су судови туженом одредили мере заштите од насиља предвиђене чланом 198. став 2. тачке 3. и 5. истог Закона, чији је трајање одређено у року из става 3. истог члана. Процењујући степен угрожености тужиле и показујући „нулту толеранцију“ на испољено физичко и психичко насиље са циљем да се не само отклоне последице насилног догађаја, већ и да се делује превентивно ради спречавања понављања насилног понашања.

По оцени Врховног суда, становиште нижестепених судова засновано је на правилној примени материјалног права.

Насиље у породици дефинисано је одредбом члана 197. став 1. Породичног закона као понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Карактеристични видови насиља (именовани облици насиља) одређени су ставом 2. истог члана, уз даље одређивање да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља). Мере заштите од насиља у породици прописане су чланом 198. Породичног закона и то су мере које суд изриче у парничном поступку, односно у породичноправном систему заштите од насиља у породици, независно од кривичноправне заштите од насиља у породици и мера које се изричу у поступцима пред другим надлежним државним органима у складу са Законом о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС“ број 94/2016 и 10/2023).

Полазећи од породично-правне дефиниције насиља у породици и утврђеног понашања туженог предметном приликом које представља акт насиља, Врховни суд сматра неоснованим наводе ревидента да у конкретном случају није доказано да је било насиља са његове стране према тужилци као тадашњој супрузи. По оцени овог суда, правилан је закључак нижестепених судова да се понашање туженог из описаног догађаја од 25.01.2021. године сматра насиљем у породици на основу члана 197. Породичног закона и због изазивања страха, неспокојства и стрепњи тужилце који су изазвани таквим понашањем којим је нарушен њен душевни мир и спокојство. Чињеница да је тужилка пријавила туженог за насилно понашање и да је поднела тужбу за заштиту од насиља тек месец дана након догађаја у којем ју је тужени физички и психички малтертирао без утицаја је на правилан чињенично-правни закључак судова да је потребно и оправдано туженом изрећи мере заштите од насиља у породици у смислу члана 198. став 1. и став 2. тачке 3. и 5. Породичног закона. Мере су му изречене не само као санкција за учињену повреду, већ и у циљу заштите тужилце, односно из превентивних разлога ради спречавања будућег насиља и узнемиравања, те обезбеђења спокојства и безбедности тужилци као жртви насиља. При томе, правилно су судови оценили да не постоји законска обавеза да у поступку у спору за заштиту од насиља у породици прибављају мишљење надлежног органа стрателства, како се тврди ревизијом. Према члану 286. Породичног закон, суд има могућност да у овој врсти спора затражи од органа старателства да му пружи помоћи у прикупљању потребних доказа или да изнесе своје мишљења о сврсисходности тражене мере, коју могућност првостепени суд није користио у овој парници јер је из изведених доказа по слободном судијском уверењу утврдио насиље у породици и с обзиром на околности конкретног случаја изрекао сврсисходне законске мере у циљу заштите тужилце.

Преосталим наводима ревизије понављају се наводи истицани током првостепеног поступка и у изјављеној жалби против првостепене пресуде, а заправо се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и исти нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, па ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. ЗПП ради о ревизији у породичном спору ради заштите од насиља у породици.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци, без њеног детаљног образлагања у смислу одредбе из става 2. истог члана.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић